פה: כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

לימא שמואל לית ליה דרב דימי. פירוש רש"י נראה עיקר דקאי אהכיא דבור שניו ב' תצירות דקסבר שמואל אדם אוסר על תצירו דרך אויר אע"פ שהוא תשמיש גרוע ומשני התם רשויות דאורייתא וליכא למימס שמא מתוך כך יבא לבטלו מדה"ר לדה"ר דאיסורא דאורייתא מידע ידע אבל הכא דאי לאו דאמרי אדרבי שמא מתוך כך יבטלו מחבר לחבר ור"ת פירש בע"א ואין נראה פירושו: **ומי** אמר רב הבי. פי' דאין אדם אוסר על תצירו דרך אויר והא אתמר שני בתים כו' וקס"ד טעמא דאוסר לזרוק משום דסני באויר הר"ר למעלה מעשרה וקאמר דאוסר עליו אויר של בני הר"ר אף על פי שאין להם בתי תשמיש וכן פי' בקונטרס ומדשמואל אדשמואל לא מצי למיפרך דאין תשמיש דאויר הכא תשיב ההיא דלעיל אבל לרב פריך מכל שכן ורש"י פירש דלא פריך שמואל אדשמואל משום דבדרשויות דאורייתא מודה: **לאו** מי אוקימנא כו'. בשבת פרק הזורק (דף נז.) מוקי לה הכי משום פירכא אחרינא וק"ק דהתם נמי קאמר ולאו מי אוקימנא: **בית** התבן בו' הרי זה עירוב. ואפילו אין שם תבן לענין הנמת עירוב לא בעי אלא דחזי לדירה אבל הא דקאמר בפ' הדר (לעיל ד' עב:) בדיתם התבן אוסר הייטו דוקא כשיש שם תבן כמו שלרי יהודה אינו אוסר אלא מקום דירה והייטו דוקא כשדר שם בשבת דבעינן מקום פיתא או מקום ליגה והא דקתני הכא הדר שם אוסר עליו דווקא שאין לבעל הבית שם תבן דאם יש שם תבן הוי כאילו דר עמו שם בבית ל"ר מאיר דתשיב בית התבן כמקום דירה בפרק הדר ולא תאמרי אהדדי: **עירוב** הוא דלא הוי הא שיתוף הוי. קשה דאשכחן דקרי עירוב לשיתוף בפ' הדר (לעיל ד' עא.) בעל הבית שהיה שותף לשכניו לזה בין ולזה בין אין צריכין לערב ולקמן בפרק כל גגות (דף לא:) קאמר מאי לא עירבו לא נשתתפו: דעדיבי

והאמצעי אסור יתיב רב ברונא וקאמר להא שמעתא א"ל רבי [6]אליעזר בר בי רב אמר רב הכי א"ל אין [7]אחוי לי אושפיזיה אחוי ליה אתא לקמיה דרב א"ל אמר מר הכי א"ל אין א"ל והא מר הוא דאמר לזה בשלשול ולזה בזריקה שניהן אסורין א"ל מי סברת דקיימי כשורה לא דקיימי כחצובה א"ל רב פפא לרבא לימא שמואל לית ליה דרב דימי [8]דכי אתא רב דימי א"ר יוחנן מקום שאין בו ד' על ד' מותר לבני רה"ר ולבני רה"י לכתף עליו ובלבד שלא יחליפו התם רשויות דאורייתא הכא רשויות דרבנן [9]וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה אמר ליה רבינא לרבא מי אמר רב הכי והא איתמר [10]שני בתים משני צידי רשות הרבים רבה בר רב הונא אמר רב [11]אסור לזרוק מזה לזה ושמואל אמר מותר לזרוק מזה לזה א"ל לאו מי אוקימנא [12]דמדלי חד ומתתי חד זימנין דמגנדר ונפיל ואתי לאיתויי: **מתני' [13]הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב [14]והדר שם אינו אוסר עליו בית התבן ובית הבקר ובית העצים ובית האוצרות הרי זה עירוב והדר שם אוסר [15] רבי יהודה אומר אם יש שם תפיסת יד של בעל הבית אינו אוסר[16]: **גמ'** אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת [17]כל מקום שאמרו [18] הדר שם אינו אוסר הנותן את עירובו אינו עירוב חוץ מבית שער דיחיד וכל מקום שאמרו חכמים אין מניחין בו עירוב [19]מניחין בו שיתוף חוץ מאויר מבוי מאי קמ"ל תנינא הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב עירוב הוא דלא הוי הא שיתוף הוי בית שער דיחיד ואויר דמבוי איצטריכא ליה דלא תנן תניא נמי הכי הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת ובחצר ובמבוי ה"ז עירוב והתנן אין זה עירוב אימא ה"ז שיתוף שיתוף במבוי לא מינטר אימא בחצר שבמבוי [20]אמר רב יהודה אמר שמואל 'בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהן היום פת שעל השלחן סומכין עליהן משום עירוב ואמרי לה משום שיתוף אמר רבה ולא פליגי כאן במסובין בבית כאן במסובין בחצר אמר ליה אביי לרבה תניא דמסייע לך [21]עירובי חצירות בחצר ושיתופי מבואות במבוי והוינן בה עירובי חצירות בחצר והתנן הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב אימא עירובי חצירות בבית שבחצר [22]שיתופי מבואות בחצר שבמבוי: רבי יהודה אומר אם יש שם תפיסת יד וכו': היכי דמי תפיסת יד כגון חצירו של [23] [24]בוניים בן בוניים [25]אתא לקמיה דרבי אמר להו פנו מקום לבן מאה מנה אתא אינש אחרינא אמר להו**

פנו

ואמצעי אסור. נקמיה מפרש טעמא דעבידא כחצובה ומניחים הכתים סמוכים. ותע"ג דתיקה לתקשוי דבור דלעיל [ע"א] דמי לתמצעי שהרי שני הכתים סמוכין לאויר המבוי ואי משום שיש הפסק מרובה ביניו לכל מ' הכא נמי איכא הפסק כל תגל חורבה האמצעית וכולה אסורה לזה ולזה אפילו רחבה כמה אמות וגבי תגל המבוי נמי ליסרו אהדדי לא מיקטי דאלו חורבה משתמשין בה תשמישות הרבה בין בסמוכין בין ברחוק אבל הכא ליכא תשמיש אלא מילוי וההוא ע"י הפלגת אויר מרובה הוא: **אמר רב כהי.** בתמיה. דר"א סבר מדאמר רב תמצעי אסור ותע"פ שיש הפסק אויר חורבה ביניו ולבתים ש"מ אדם אוסר על חברו דרך אויר סבירא ליה וטעמא דסמוכין מותרין משום דתשמישן קשה לחיצונים: **והא מר הוא דאמר כו'.** אלמא אף על גב דשלשול נוח מזריקה הואיל דאינו ממש לאחד מהן כפתח לא שרינן ליה לחד מינייהו והכא נמי מאחר דאינו כפתח לא לזה ולא לזה אע"ג דעתא לזה מזה ליתסרו: **מי סברת דעבידי כי שורה.** זו אלא זו שתהא החיצונה מפסקת בין הבית ולתמצעי דתיסק אדעתך אדם אוסר דרך אויר סבירא לי דתיקשי לך סמוכין נמי ליתסרו: **לא דעבידי כחצוב.** ושלשתן סמוכין לבתים האמצעי כנגד השתים כשלשה רגלי הקנקן הלכך הסמוכין מותרין דאין אדם אוסר על חברו דרך אויר והאמצעי אסור דשניהן משתמשין בה בשלשול ורשות שניהם היא ואף על גב דשתים הסמוכות פרוצות לתמצעי האוסר לא אחמור רבנן במקום שאין לו תשמיש גמור שיהא אסור משום פרוץ: **לימא שמואל.** דאמר [ע"א] אדם אוסר על חברו דרך אויר: **לית ליה דרב דימי.** דהא מקום שאין בו אלרבעה כיון דלית ביה שיעור מקום הנחה דיליה לאו הנחה היא והרי הוא כאויר בעלמא וקאמר מותר בלא שום תיקון ושמואל הוצאת זיז בעי: **רשויות דרבנן.** שניהן רה"י ואין אוסרין מזה לזה אלא מדרבנן: **מי אמר רב כהי.** זה משתמש בסמוך לו על דרך אויר: **שני בתים.** של אדם אחד אסור לזרוק ותע"ג דכי סני באויר הר"ר למעלה מעשרה קא סני וקאמר דאוסר עליו אויר של בני רה"ר. ושמואל דאמר אדם אוסר על חברו דרך אויר דהא אמרינן בדרשויות דאורייתא שמואל מודי: **מתני' אם עירובו.** עירובי חצירות: **והדר שם.** בבית שער שבחצר: **אינו אוסר.** על בעל חצר ואין צריך ליתן את הפת דלאו דיירה היא: **והדר שם.** אם השמיל בעל הבית בית התבן שלו לאחר לדור שם אוסר עליו בחצר האויל ופתחו לחצר: **אם יש שם תפיסת יד של בעל הבית.** שיש לבעל הבית מקום בדירתו של זה שנותן שם כליו להצניע: **אינו אוסר עליו.** דכל רשותא דחצר דדייה הוא כאילו דר עמו בבית: **גמ' חוץ מבית שער דיחיד.** דחצר לא יחיד ומתני' בבית שער דחצר דרבים עסקינן: עירוב משום דיירה דמעברב להו לבתי דיירה כאילו כל בני הבתים דרין כאן הלכך אי לא חזי לדיירה לא מצי שרי אבל אויר לבדו לאו משתמר הוא: **מבוי שאמצעי.** דלאפוקי בית שבאמצע לא שמיא פתוחה לו: **(בוניים) כן בוניים.** עשיר) היה ומשאיל בתים שבחצר) לאחרים והיו לו כלים בכולן שמתוך עושרו היו לו כלים הרבה: **פנו מקום לבן מאה מנה.** כלומר מקום חשוב: פנו

מחת ואחת ושוטרין מרפסת אחרוכה לפני הפתחים כאורך עלייה וכולן עולים בכולם אחד למרפסת ודרך המרפסת נכנסין ויצאין כולן, מרפסת אלרי"ר, כולם אשקל"ת (שם). **אינו עירוב.** דלא חזי לדירה, שכל היולת ונכנס עליו (שם). **עירובי חצירות בבית שבחצר ושיתופי מבואות בחצר שבמבוי.** דעירוב הוא כולה כולם כדרים בבית אחד, הלכך בעינן בית הראוי לדירה, ושיתוף המבוי אינו אלא לגרף האחרות ואפילו אינו דיירה ונכנס בה, עירוב אין כאויר לא אלר אין ויבמקום משתמר, ויהיו כל האחרות כולן כאילו תשמישן לבית אחד (שבת ב.).

עין משפט נר מצוה

יח א ב מיי' פט"ו מהלכות שבת הלכה ח סמג לאוין סה טור ש"ע א"ח סי' שנג סעיף ח:
יט ג מיי' פ"א מהלכות עירובין הלכה טז סמג לאוין לו טש"ע א"ח סי' שסו סעיף ג:
כ ד מיי' פ"ב שם הלכה ח סמג שם טש"ע שם סי' שפו סעיף ח:
כא ה מיי' פ"א שם הלכה טז ח סמג שם טוש"ע שם סי' שפו סעיף ח:
כב ו מיי' שם הלכה יט טש"ע שם סי' שפו סעיף יא:

רבינו חננאל

ואמצעי שניהן אסורין כו'. ש"מ כיון שכל אחד מהן משתמש בסמוך לו אין אדם אוסר על חבירו דרך אויר. א"ל ר' אלעזר לרב, והא מר הוא דאמר, כלומר אתה אמרת כל לזה בשלשול ולזה בזריקה שניהן אסורין בו, (להני) [והני] חורבות כי לזה בזריקה ולזה בשלשול נינהו. א"ל מי סברת דעבדין כשורה. פי' כשורה בסדר אחת, [לא] (,ב)(כ)חצובה. דעבדין כמין כי יוני. והאמצעית היא בין שתי החצירות, ושתים החיצונות נמשכות ייוצאות מתרין לחצירות. ואין משתמשות החצירות הללו בתוך שני החורבות הללו אלא על ידי זריקה. מיהו זריקה מן החצר על החורבה תבוא מלמעלה למטה וזריקה מן החורבה לחצר היא מטה למעלה. לפיכך זריקה של חצר היא בנחת, וקרובה היא לשלשול. לפיכך נותנין לה. וזריקה של חורבה בקשה היא [1]. פי' (ב)(כ)חצובה. מתלה לחדף, כשורה עומדת על הסדר אחת עם אחת. ומקשינן ומי אמר רב הכי והראיתמר שני בתים בשני צידי רשות הרבים, רבה בר רב הונא אמר רב אסור לזרוק מזה לזה, ושמואל אמר מותר. ומפרקינן ולאו אוקימנא דחד מידלי וחד מיתתי וזימנין דמיגנדר ואתי לאתויי. א"ל רבינא לרבא נימא שמואל דאמר נב הסמוך לרשות הרבים צריך סולם קבוע [2] להתירו בטילטול מרשות (הרבים), לית ליה הא דכי אתא רב דימי א"ר יוחנן מקום שאין בו אלא ד' על ד' מותר לבני רשות הרבים ולבני רה"י לכתף עליו ובלבד שלא יחליפו. אמר ליה ברשויות של תורה הכי נמי דאית ליה, כי קאמרי הכא כרשות דרבנן. וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה. ותנב אמרינן ומי אמר רב אין אדם אוסר על חבירו דרך אויר והא איהו דאמר בשתי גגין בשני צידי רשות הרבים אסור לזרוק מזה לזה. ורתינן ולאו מי אוקימנא כגון חד מידלי וחד מיתתי כו'. [מהני'], **הנותן עירובו בבית שער אכסדרא ומרפסת אינו עירוב. והדר שם אינו אוסר.** אמרי משמיה דרב כל מקום שאמרו חכמים הדר שם אינו אוסר על בני חצר (הנותן עירובו שם אינו עירובו) חוץ מבית שער דיחיד, ובית שער דקתני במתני' בית שער דרכים. ירושלמי הדא את אמרת (דתמר) בבית שער של יחיד אבל בבית שער של רבים הרי זה עירוב. והדר שם הדר זה אוסר עליו [3]. רבי ר' יוני אמרי אפילו יתד לחלות בו מנעלו, ואפי' טבלה או עשתות. רב [אמר] ובלבד דבר הניטל בשבת וכו'. [וכל מקום שאמרו אין מניחין] בו עירוב, כגון אכסדרא ומרפסת וכיוצא בהן, עירוב אין מניחין בהן, אבל מניחין בהן שיתופי מבוי, חוץ מן אויר (למבוי) [המבוי] שאפי' שיתופי מבוי לא. תניא נמי הכי כו'. אמר רב יהודה אמר רב בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהן היום פת שעל השלחן סומכין עליו משום עירוב. והני מילי במסובין בבית שבחצר, ושיתופי מבוי בחצר שבמבוי. ר' יהודה אומר אם יש שם תפיסת יד של בעל הבית אינו אוסר עליו. פי' אם יש בית בחצר שדר בן אדם אחד ויש שם באותו הבית, ומשתמש בה זכה. כיון שיש שם מוקצת רשות לבעל החצר הדר שם אינו אוסר עליו. היכי דמי תפיסת יד, א"ר חננא כגון חצירו של בן שם שהיה עשיר גדול, ויש בכל הבתים שבחצירו כלים וסתירות, ואין שם בית שלא היה לו חפץ בתוכו שהיו לו נכסים הרבה.

מסורת הש"ס

(א) נב"מ כל מקום שאמרו חכמים הדר: (ב) שם תלירו של בן כוריים:

גליון הש"ס

גמ' שיתופי מבואות בחצר שבמבוי. עיין לעיל דף מח ע"א תד"ה ויקיבו לחי. ושיל לעיל דף עח ע"ב תד"ה כמה:

מוסף רש"י

אחרי לי אושפיזיה. לתיול ולאשיליה (לעיל עד:). מקום שאין בו ד' על ד'. טפחים ריחב ושמחד בין הר"ר לרה"ר יש לו היכר כגון גבוה מן הארץ ג' ואילו היה רוחב ד' היה נקרא רשות לעצמו ויהי כרמלית ואסור לכתף ולהלן. אבל עכשיו נקרא מקום פטור ומיותר לכתף ולהלן לכתף עליו משא שלהן (לעיל עז:). הואיל וליכא מקום אשיב לא רשות לאנשי נפשיה הוא וכטיל לכתף ולהלכה (לעיל ס:). **ובלבד שלא יחליפו.** דלא ליתרי דקא מטיל מרשות הרבים לרשות היחיד ואתי לתרוחי הוצאה בשבת (שם) ידרבנן היא, דאילו מיוהא ליכא דבעינן בקיבה מרשות זו והנחה לרשות זו, והכא עקיבה מרה"י לרה"ר והנחה לתקים פטור, ומקיבה ממקום פטור והנחה לרה"ר לרה"ר (לעיל עז:). **יותר משל תורה.** יותר ממה שעשה תורה. יותר ממה שעשה תורה לדבריה (חגיגה יא:). אסור לזרוק מזה לזה. ואפילו הן שני. דאילו מטלו לבל תכיר כי היה סרי שמואל (שבת צז:). דמדלי חד ומתתי חד. דמתתי כך ליך לאתן יד מגבוה לגמוך לו מגמוך לגבוה ערוך בה ודלמא לא זריק על הגג וטפל לרה"ר ואתי לאתויי, ולהכי נקט ואתי לאתויי דאילו משום נפילת רה"ר ליכא חייב חטאת, דמתעסק הוא אבל הוצאה דלא נתכוון לזריק לרה"ר (שם). **הנותן את עירובו בבית שער.** עירוב הנעשי מבחי חאבר קבון לפני שער המלך, אי ונתנו בבית שער, הייני בית שער המלך, אי מבפנים או מבחוץ, ושומר הפתח יוסר שם (שבת ב:). **אכסדרא.** שלפני בית שקורין פורטיק"ל (שם). **ומרפסת.** עליה אויבה אבל פני המלך עד פני רשות הרבים ויכה פתחים הרבה לפי מחיצותיה, ויעיזין בכל

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com